

Den senaste utvecklingen i Ukraina

Europaparlamentets resolution av den 27 oktober 2011 om den senaste utvecklingen i Ukraina

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Ukraina,
- med beaktande av den återkommande framstegsrapporten om Ukraina 2010 och översynen av den europeiska grannskapspolitiken av den 25 maj 2011,
- med beaktande av uttalandet från Europaparlamentets talman om domen av den 11 oktober 2011 i målet mot Ukrainas tidigare premiärminister Julia Tymosjenko,
- med beaktande av de uttalanden av den 5 augusti och den 11 oktober 2011 som vice ordföranden/den höga representanten Catherine Ashton gjorde på Europeiska unionens vägnar om domen i målet mot Julia Tymosjenko,
- med beaktande av den gemensamma förklaringen från toppmötet för det östliga partnerskapet som hölls i Warszawa den 29–30 september 2011,
- med beaktande av partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Ukraina, som trädde i kraft den 1 mars 1998, och av de pågående förhandlingarna om ett associeringsavtal, som omfattar ett långtgående och vittomfattande frihandelsområde, som är avsett att ersätta partnerskaps- och samarbetsavtalet,
- med beaktande av det nationella vägledande programmet 2011–2013 för Ukraina,
- med beaktande av artikel 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. EU är för ett stabilt och demokratiskt Ukraina som respekterar den sociala marknadsekonomins principer, rättsstaten och de mänskliga rättigheterna, skyddar minoriteter och som garanterar de grundläggande rättigheterna. Parlamentet konstaterar att inrikespolitisk stabilitet i Ukraina som omfattar en fokusering på interna reformer och respekt för rättsstatliga principer, inbegripet inrättande av rättvisa, opartiska och oberoende rättsliga förfaranden, är en nödvändig förutsättning för vidareutvecklade förbindelser mellan EU och Ukraina.
 - B. Ett av Europaparlamentets centrala utrikespolitiska mål är att stärka och stödja förbindelserna med Ukraina och stärka den europeiska grannskapspolitiken, som syftar till att främja politiska, ekonomiska och kulturella förbindelser mellan de berörda länderna och EU och dess medlemsstater.
 - C. Beslutet i den lokala domstolen i Petjersk i Ukraina den 11 oktober 2011 att döma landets förra premiärminister Julia Tymosjenko till sju års fängelse, tre års förbud mot att bedriva politisk verksamhet, böter på 200 miljoner US-dollar och beslagtalande av hela hennes egendom uppfattas allmänt vara antingen en hämndaktion eller ett försök att straffrättsligt döma och fängsla medlemmar av oppositionen för att hindra dem från att kandidera och

bedriva kampanj i nästa års parlamentsval och i presidentvalet 2015.

- D. Den 12 oktober 2011 lade den ukrainska säkerhetstjänsten fram nya åtalspunkter mot Julia Tymosjenko och förre premiärministern Pavlo Lazarenko. Tymosjenko anklagas för att under sin tid som VD och faktisk ägare till bolaget United Energy Systems of Ukraine ha förskingrat statliga ukrainska medel i stor skala.
- E. Allt fler tjänstemän hålls straffrättsligt ansvariga för sina handlingar, bland annat tidigare ministrar, men framför allt (biträdande) chefer för ministerier och statliga kontrollorgan, enhetschefer vid brottsbekämpande organ, domare i lokala domstolar och chefer för lokala myndigheter.
- F. Den ukrainska regeringen har åtagit sig att genomföra en rad juridiska reformer som skulle få Ukraina att i privat- och offentligrättsligt hänseende bättre överensstämma med europeiska och internationella normer.
- G. EU fortsätter att framhålla att rättsstaten måste respekteras, bl.a. genom inrättande av rättvisa, opartiska och oberoende rättegångar, vilket även skulle göra att man undviker risken att det skapas ett intryck av att rättsliga åtgärder vidtas selektivt. EU anser att dessa principer är särskilt viktiga i ett land som strävar efter ett mera djupgående avtalsförhållande som bygger på en politisk associering med unionen.
 - 1. Europaparlamentet anser att ett fördjupande av förbindelserna mellan EU och Ukraina samt det faktum att EU erbjuder Ukraina utsikter till närmare samarbete med unionen är av stor betydelse och i båda parter intresse. Parlamentet erkänner Ukrainas önskan att gå vidare i samarbetet med EU i enlighet med artikel 49 i fördraget om Europeiska unionen, under förutsättning att samtliga kriterier uppfylls, inklusive respekten för principerna om demokrati, mänskliga rättigheter, grundläggande friheter och rättsstaten.
 - 2. Europaparlamentet beklagar domen mot den tidigare primärministern Julia Tymosjenko och anser att domen är ett brott mot de mänskliga rättigheterna och ett missbruk av rättsväsendet i syfte att idka politiskt förtryck mot Ukrainas ledande oppositionspolitiker. Parlamentet påpekar att den lag som på ett selektivt sätt använts mot Tymosjenko härrör från Sovjettiden och ger utrymme för straffrättsliga förfaranden mot politiska beslut. Paragraferna 364 och 365 i denna lag, som för närvarande ses över av det ukrainska parlamentet Verhovna Rada, uppfyller varken europeiska normer eller FN:s normer.
 - 3. Europaparlamentet uppmanar de ukrainska myndigheterna att se till att samtliga rättsliga förfaranden vid ett eventuellt överklagande av domen från Julia Tymosjenkos sida, och andra rättegångar mot medlemmar av den före detta regeringen, blir rättvisa, öppna och opartiska. Parlamentet kräver att Julia Tymosjenko får utöva sin rätt att delta fullt ut i den politiska processen, både nu och i de kommande valen i Ukraina.
 - 4. Europaparlamentet är oroat över att rättegången mot Julia Tymosjenko står i strid mot den ukrainska regeringens uttalade åtagande för demokrati och europeiska värderingar.
 - 5. Europaparlamentet uttrycker sin allvarliga oro över att den tidigare inrikesministern Jurij Lutsenko fortfarande hålls fängslad utan att dom avkunnats i hans rättegång, och över liknande fall.
 - 6. Europaparlamentet kräver att alla rättsliga förfaranden mot tidigare och nuvarande höga

regeringstjänstemän genomförs i enlighet med europeiska standarder för rättvisa, opartiskhet, öppenhet och oberoende.

7. Europaparlamentet anser att om domen mot Julia Tymosjenko inte ses över kommer detta att äventyra ingåendet och ratificeringen av associeringsavtalet samtidigt som förverkligandet av Ukrainas närmande till EU blir mer avlägset. Parlamentet uttrycker sin oro över vissa tecken på inskränkningar av de demokratiska friheterna och på ett eventuellt utnyttjande av statliga institutioner för partipolitiska ändamål och politiska hämndaktioner.
8. Europaparlamentet betonar att en starkare rättsstat och interna reformer, inbegripet en trovärdig korruptionsbekämpning, är synnerligen viktiga, inte bara för att associeringsavtalet ska kunna ingås och ratificeras och förbindelserna mellan EU och Ukraina överlag fördjupas, utan också för att demokratin ska kunna befästas i Ukraina.
9. Europaparlamentet välkomnar den överenskommelse som uppnåtts om ett långtgående och vittomfattande frihandelsområde. Parlamentet betraktar denna överenskommelse som en solid grund för ett möjligt slutförande av förhandlingarna om ett associeringsavtal mellan Europeiska unionen och Ukraina.
10. Europaparlamentet uttrycker bestörtning över rapporterna om försämringen av mediernas frihet och den minskande pluralismen i Ukraina. Parlamentet uppmanar myndigheterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda dessa grundläggande delar av ett demokratiskt samhälle och avstå från alla försök att direkt eller indirekt kontrollera innehållet i rapporteringen i de nationella medierna.
11. Europaparlamentet uttalar sitt starka stöd till de rekommendationer som uttryckts i det gemensamma uttalandet från Venedigkommissionen och OSSE-ODIHR om förslaget till lag om val till parlamentet. Parlamentet anser att det är mycket viktigt att dessa rekommendationer antas och genomförs snabbt och genomgripande med utrymme för alla och att både oppositionen och det civila samhället får medverka.
12. Europaparlamentet uppmanar alla politiska krafter i Ukraina att föra en ärlig och öppen debatt om den politiska beslutsprocessen. Parlamentet framhåller att utredningarna om eventuella brister i den politiska beslutsprocessen bör utföras av en parlamentarisk undersökningskommitté.
13. Europaparlamentet anser att det nyligen uppskjutna mötet med president Janukovitj skulle ha varit ett utmärkt tillfälle att behandla de allvarliga farhågor som tagits upp med Ukrainas regering och återupprätta en konstruktiv dialog som kan leda till att associeringsavtalet undertecknas, förutsatt att det görs stora framsteg när det gäller de tekniska och viktigare politiska hinder som återstår. Parlamentet uppmanar rådet och kommissionen att flytta mötet med president Janukovitj så att det hålls före det planerade toppmötet mellan EU och Ukraina i december 2011.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja reformeringen av rättsväsendet i Ukraina genom att på ett bättre sätt använda EU:s kapacitetsuppbyggnadsprogram samt överväga att inom EU:s ram inrätta en högnivågrupp för rådgivning till Ukraina för att hjälpa landet med dess arbete att anpassa sig till EU:s lagstiftning, också på det rättsliga området.

15. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, Ukrainas regering och parlament samt Europarådets och OSSE:s parlamentariska församlingar.